

ACHTERGRONDDOCUMENT DIERWAARDIGE VEEHOUDERIJ

LET OP: VERTROUWELIJK

Bestemd voor afdelingsbestuurders met de portefeuille Melkveehouderij
Datum 18 november 2024

Aanleiding

In mei 2021 is het amendement Vestering van de Partij voor de Dieren op de Wet Dieren aangenomen. Dit amendement kwam er kort gezegd op neer dat het dier niet aan de omgeving aangepast mag worden, maar de omgeving aan het dier aangepast moet worden. Na een juridische toets en impactanalyse heeft de minister aangegeven dat het amendement niet uitvoerbaar was en daarom een reparatiewet nodig was. In het coalitieakkoord van de vorige regering (januari 2022) is opgenomen dat een convenant dierwaardige veehouderij zal worden opgesteld als alternatief voor het amendement.

Het traject richting een convenant

In het najaar van 2022 is het traject gestart om te komen tot een convenant. Deelnemers aan de hoofdtafel van het convenant zijn de sectoren varkens, pluimvee, melkvee- en kalverhouderij, LTO Nederland, NAJK, Caring Farmers, de Dierenbescherming, de afzetkanalen (CBL en FNLI) en de overheid (LVVN). De melkveehouderij wordt vertegenwoordigd door ZuivelNL. Namens ZuivelNL zitten Gerrit van Schaik en Jan Aantjes aan tafel. Voor LTO Nederland zat Jeannette van de Ven aan tafel. Na haar aftreden is Dirk Bruins aangeschoven om namens LTO Nederland de sectoren te vertegenwoordigen. LTO Melkveehouderij is zowel via ZuivelNL als via LTO Nederland betrokken. De reden voor ZuivelNL en LTO Nederland om deel te nemen aan het convenantstraject is dat het alternatief meer risico's met zich meebrengt: de sector zou dan de volledige zeggenschap over het beleid over dierenwelzijn overlaten aan de overheid en/of een rechter (bij toepassing van amendement Vestering).

Nadat het kabinet gevallen was op juli 2023, kwam het convenant in een ander daglicht te staan. Omdat de demissionaire status van het kabinet met zich meebracht dat geen langjarig (financieel) commitment kon worden gegeven vanuit het Rijk, is besloten om het convenantstraject op 'pauze' te zetten. Omdat amendement Vestering op 1 juli 2024 in zou gaan, is de toenmalige minister van LVVN nog wel blijven werken aan een reparatiewet om het amendement uit de Wet Dieren te krijgen. Ondertussen is de reparatiewet door zowel de Tweede als de Eerste Kamer aangenomen. In plaats van het amendement heeft de Tweede Kamer wel gevraagd om een alternatief: de nieuwe minister moet in 2025 met voorstellen komen over hoe ze een dierwaardige veehouderij in de wet wil verankeren. De voorstellen worden gedaan in de vorm van een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB's).

In het onlangs gepubliceerde regeerprogramma van de huidige coalitie worden wel stappen naar een meer dierwaardige veehouderij genoemd, maar wordt de term convenant niet gebruikt. Ondertussen weten we dat de nieuwe minister naast de AMvB's nog steeds een convenant wil.

Eigen plan ZuivelNL 'De koe centraal in een dierwaardige veehouderij'

De gesprekken binnen het convenantstraject verliepen moeizaam er was weinig onderling vertrouwen. Dit had onder andere te maken dat verschillende partijen aan de hoofdtafel principieel vasthielden aan de uitgangspunten van het amendement Vestering. Er was er weinig oog voor de randvoorwaarden die de sector inbracht, zoals gelijk speelveld in de Europese Unie, ruimte in vergunningen en een bijdrage uit markt en keten. Daarnaast werd weinig tot geen rekening gehouden met de afspraken die sectoren en overheid hebben afgesproken via de verduurzamingsplannen. Het verduurzamingsplan voor de melkveehouderij van sector en overheid is het programma Duurzame Zuivelketen van ZuivelNL.

Na een wisseling van voorzitterschap (van Bram van Ojik naar Elbert Roest) is getracht om tot een doorbraak te komen met het maken met een plan van aanpak met sectoren, de Dierenbescherming en wetenschappers. De pluimvee- en varkenshouderij zijn in 2023 tot een gezamenlijk plan van aanpak gekomen. De melkveehouderij heeft in 2024 gewerkt aan een plan van aanpak. Dit is het document geworden dat 18 november voorligt met de naam 'Routekaart: naar een dierwaardiger en toekomstbestendige melkveehouderij'.

Waarom een gezamenlijk plan met Dierenbescherming?

De indruk is dat, wanneer je als sector enige invloed uit wil oefenen op de invulling van de wetgeving via AMvB's, een gezamenlijk plan met de Dierenbescherming noodzakelijk is. De overheid heeft de betrokkenheid van een NGO nodig om invulling te geven aan AMvB's waar de Tweede Kamer mee akkoord kan gaan. Het plan kan eveneens als input voor het convenant gaan gelden.

Wanneer we akkoord gaan met de routekaart, dan gaan we als melkveesector een langdurige samenwerking aan met de Dierenbescherming. Dat betekent dat zowel ZuivelNL als de Dierenbescherming eigenaarschap moet tonen en ambitie en vastberadenheid om de routekaart tot uitvoering te brengen.

Het plan is het kompas om samen te werken aan een melkveehouderij, waarin dierenwelzijn centraal staat en investeringen in welzijn renderen. Hierbij hoort een langdurig bestendige lijn met passende (financiële) ondersteuning en beloningen. De hele keten, is aan zet: iedere schakel van de keten neemt verantwoordelijkheid binnen de invloed die zij uit kan oefenen.

VRAAG AAN DE PORTEFEUILLEHOUDERS

LTO Melkveehouderij is van mening dat met 'Routekaart: naar een dierwaardiger en toekomstbestendige melkveehouderij' een ambitieus, maar realistisch plan voorligt. Binnen de onderhandelingen met de Dierenbescherming is maximaal de ruimte opgezocht. Dit houdt in dat er weinig tot geen ruimte is om af de dingen op de maatregelen, die in de routekaart zijn opgenomen. Daartegenover staat stevige randvoorwaarden, die nodig zijn om met deze maatregelen als sector uit de voeten te kunnen. Zonder deze randvoorwaarden zullen de maatregelen dan ook niet genomen worden door de sector.

Voordat het plan definitief wordt, hecht LTO Melkveehouderij belang aan de mening van de portefeuillehouders. Met daarbij als belangrijkste vraag: kunnen we als LTO Melkveehouderij akkoord gaan met het plan?